І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 202. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ЖОВТНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 20, 1959 No. 202. VOL. LXVI.

СТЕПАН БАНДЕРА ВПАВ ЖЕРТВОЮ АТЕНТАТУ. ВСІ ПОЗНАКИ ВКАЗУЮТЬ, ЩО АТЕНТАТ ВИКОНАЛИ БОЛЬШЕВИКИ. ПРИЧИНОЮ СМЕРТИ БУЛА НАСИЛЬНО ДОВЕДЕНА ДО ОРГАНІЗМУ ОТРУЯ. ПОЛІЦІЯ ДЕРЖИТЬ В СУВОРІЙ ТАЄМНИЦІ МЕДИЧНІ СТВЕРДЖЕННЯ, ЯК І ДОТЕПЕРІШНІЙ ПЕРЕБІГ СЛІДСТВА. ВЕЛИКИЙ ВІДГОМІН В ЕВРОПЕЙСЬКІЙ ПРЕСІ. ВСІ УКРАЇНЦІ ДО ГЛИБИНИ ПОТРЯСЕНІ НОВОЮ ВЕЛИКОЮ ЖЕРТВОЮ В БОРОТЬБІ ЗА ВОЛЮ.

Мюнхен, Німеччина. — Степан Бандера, колишній крайовий провідник Організації Українських Націоналістів й опісля голова Організації Українських Націоналістів-революціонерів та голова Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів, впав жертвою атентату, а всі познаки вказують на те, що атентат був виконаний большевицьким агентом чи агентами. Степан Бандера помер в амбулянсі, що віз його до лікарні в четвер, 15-го жовтня вполудне. Редакція „Свободи" телефонічною розмовою з проф. Ст. Ленкавським, одним із найближчих співробітників сл. п. Степана Бандери, в суботу вполудне нюйоркського часу (що відповідає 5 ій годині по полудні мюнхенського часу) та телефонічною розмовою з д-ром Гинилевичем, молодшим, в понеділок, о год. 7-ій ранку (що відповідає 12-ій годині вполудне мюнхенського часу), могла встановити приблизно такий перебіг цієї трагічної події, що до глибини сколихнула всією українською спільнотою в світі:

Сл. п. Степан Бандера вийшов вполудне з Редакції „Шляху Перемоги" при Цеппелінштрассе, як звичайно виходив на обід додому, віддаленого приблизно на чверть години ходу від бюра, в якому він працював. Цим разом при ньому не було чомусь його звичайної охорони, одного-двох членів його організації. Від будинку своєї праці сл. п. Степан Бандера поїхав автомобілем і десь по дорозі зупинився і купив овочів. Приїхавши додому, він сам вийшов з автомобіля і задзвонив до дверей, які відчиняються автоматично ізсередини. Двері були йому відчинені, мабуть його дружиною, яка за кілька хвилин почула крик одного німецького хлопця, що там живе. Вибігши на сходи, вона побачила свого чоловіка, що лежав на сходах першого поверху в дорозі до свого мешкання на третій поверх. Жінка негайно покликала найближчий шпиталь, що також негайно прислав амбулянс, яким і забрано непритомного Степана Бандеру до лікарні. Разом з ним їхала в амбулянсі його дружина, і він таки в амбулянсі по дорозі до лікарні помер, не вернувшись до притомности.

Засекречений вислід медичної аналізи

Зразу було ясно, що причини смерти сл. п. Степана Бандери не є природні, і тому негайно заряджено судово-медичну перевірку, яку переведено в п'ятницю. О год. 2-ій того самого дня судово-лікарська комісія вже знала вислід аналізи, але його задержано в суворій таємниці з уваги на слідство. Відомо тільки, що причиною смерти була сильна отрута, введена в організм насильним способом. Так само поліційні власті ведуть інтенсивне слідство, переслухавши цілий ряд осіб. Досі не було жадних арештувань. Не тільки політична діяльність Покійного, але й спосіб та засіб атентату, сконфронтовані з практикою совєтської аґентури в чужих країнах, вказують виразно на те, що атентату доконали большевики. В тому напрямі, мабуть, ведеться і слідство, хоч поліція, не зважаючи на вимоги публічної опінії, держить його в суворій таємниці.

Найбільший відгомін в европейській пресі

Вся европейська преса, зокрема німецька, подала вістку про насильну смерть українського революційного провідника Степана Бандери на перших сторінках під величезними заголовками, як подається найбільші події дня. Майже в усіх повідомленнях вказується на комуно-московську аґентуру, як найбільш правдоподібного виконавця злочину. Німецька преса рівночасно домагається від поліції найбільш рішучих заходів для виявлення і покарання злочинців.

Підозріле повідомлення комуністичного радіо

Вістку про трагічну смерть сл. п. Степана Бандери подала в п'ятницю також комуністична радіовисильня в східньому Берліні, кажучи, що виконано атентат та піддаючи думку, що злочину доконили, мовляв, самі німці тому, що сл. п. Бандера „знав забагато про німецькі злочини на Україні". Це з черги ще тільки скріплює переконання, що атентату доконала большевицька аґентура. Бандера був для большевиків символом української боротьби за волю і незалежність — стверджує також европейська преса.

Вся українська спільнота у жалобі

Несподівана смерть сл. п. Степана Бандери викликала, зокрема потрясаюче враження в Европі і головно в Мюнхені. Вона була тим більшим ударом, що в останніх часах в загальній політичній атмосфері нібито „відорування" мало хто думав про можливість такого насальства. Не думав про нього, мабуть, і сам покійний Степан Бандера, коли злегковажив свою безпеку, вийшовши без відповідної охорони. До співробітників Покійного напливають з усього світу від українців усіх політичних переконань вислови глибокого жалю і співчуття. Похорон сл. п. Степана Бандери має відбутися у вівторок, 20-го жовтня, в Мюнхені. Участь в похороні заповіли також чолові представники майже всіх українських середовищ. Згідно з інформаціями, на цей похорон виїхали також два представники від американських українців, один від Організації Оборони Чотирьох Свобід України, а другий від Пласту.

Сл. п. Степан Бандера
(Фотовідбитка з картки, опублікованої в 1941-му році)

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ПРО СТЕПАНА БАНДЕРУ, ЙОГО БОРОТЬБУ І СМЕРТЬ

Перші вістки про смерть сл. п. Степана Бандери появилися в американській пресі вполудне 16-го жовтня з відкликами на аґенцію Асошієйтед Прес, як джерело інформації, датованої в Мюнхені. З нюйоркських газет подав вістку найперше „НЙ Повст". В цьому повідомленні сказано:

„Степан Бандера, український націоналістичний провідник, повстанці якого боролися проти обидвох совєтських і польських армій, помер від таємничого упадку в його відокремленому домі в Мюнхені. Поліція повідомила, що вона інвестиґує його смерть. Приятелі заявляють, що він міг бути вбитий. Бандера помер учора в амбулянсі, що віз його до шпиталю. Поліція каже, що не було свідків його упадку. Кажеться, що Бандера, який мав тепер 50 років, очолював армію 200,000 „бандерівців", що боряться за незалежність України... В ранніх післявоєнних роках його антикомуністичні повстанці знищували польську і совєтську комунікацію, опісля в 1947-му році втекли до Німеччини".

Найбільш вичерпуючу вістку подав, як звичайно, „Ню Йорк Таймс" у виданні з суботи, 17-го жовтня, під заголовком: „Український революціонер помер таємничо". В повідомленні, перша частина якого подана також за Асошієйтед Прес, сказано:

„Степан Бандера, український націоналістичний провідник, помер тут учора в таємничих обставинах у своєму відокремленому домі. Поліція сьогодні заявила, що не знайдено доказів брудної гри. П. Бандера помер після здогадного упадку на сходах. Свідків не було. Шеф відділу мюнхенської поліції, що досліджує вбивства, заявив, що поліція розглядає обставини (смерти). П. Бандера, повстанські армії якого свого часу воювали проти совєтських і польських армій, боровся на чолі 200,000 бандерівців за незалежну Україну під час і після другої світової війни. Його активність в останніх часах була у великій мірі обмежена до редаґування часопису його організації. Його приятелі заявляють, що його

(Закінчення на стор. 3-ій)

Смерть Степана Бандери викликала потрясаюче враження

Вістка про трагічну смерть сл. п. Степана Бандери викликала потрясаюче враження серед української спільноти в цій країні і, без сумніву, в цілому світі. До „Свободи" передав цю вістку проф. Іван Вовчук в п'ятницю, 16-го жовтня, біля 10-ої години рано, себто вже тоді, як газета була на пресі та друкувалась, а затруднені в Головній Канцелярії УНСоюзу члени Головного Екзекутивного Комітету, гол. предс. Д. Галичин, гол. секретар Я. Падох та гол. касир Р. Слободян, як і гол. редактор „Свободи" А. Драган уже були виїхали на екзекутивні наради на Союзівці, оселі УНСоюзу біля Кергонксон. Одержавши вістку, Редакція негайно припинила друк газети та на швидку руку приготовила і помістила ще провізоричну вістку про трагічну подію, щоб поінформувати про неї громаду, бо це був останній випуск української газети в тижні. Упродовж дня телефони в Редакції не вмовкали, бо одні хотіли більше довідатися, а інші бажали подану вістку доповнити.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВШАНУВАВ ПАМ'ЯТЬ СЛ. П. СТЕПАНА БАНДЕРИ

Союзівка, Кергонксон. — Минулої п'ятниці, 16-го вересня, саме в тому самому часі, як до Редакції „Свободи" наспіла вістка про смерть сл. п. Степана Бандери, Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу відбував тут свої звичайні наради, в яких брали участь: головний предсідник Дмитро Галичин, що проводив нарадами, заступники гол. предсідника Йосип Лисогір і Анна Герман, гол. секретар д-р Ярослав Падох і гол. касир Роман Слободян, як також гол. редактор „Свободи" Антін Драган. Коло години 1-ої по полудні з Редакції „Свободи" в Джерзі Ситі передано телефоном вістку про смерть сл. п. Степана Бандери, після чого гол. предс. Д. Галичин перервав на кілька хвилин звичайний порядок нарад, інформуючи приявних про трагічну подію і стверджуючи, що зі смертю сл. п. Степана Бандери Україна втратила великого, провідного борця за її волю і незалежність. Екзекутивний Комітет УНС вшанував пам'ять Степана Бандери хвилиною мовчанки та рішив вислати вислови співчуття його родині.

СТОРІЧЧЯ СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА БУЛО ЗНОВУ НА ПОРЯДКУ НАРАД ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

Союзівка, Кергонксон. — Відзначення 100-річчя з дня смерти пробудителя і генія Української Нації Тараса Шевченка, що припадає в березні 1961-го року, відповідними публікаціями і культурними імпрезами було знову, крім цілого ряду інших справ, на порядку нарад Головного Екзекутивного Комітету, що відбулись на цій оселі минулої п'ятниці, 16-го жовтня. Справа в тому, що від цього замітного сторіччя відділяє нашу спільноту ще тільки півтора року, а кожна дбайливіша підготова чи то поважнішої публікації чи більшої культурної імпрези вимагає багато часу. Для відповідного відзначення 100-річчя смерти Тараса Шевченка, свого патрона, Український Народний Союз уже дав ініціятиву та поробив вступні заходи для здвигнення Шевченкові пам'ятника в столиці країни, Вашинґтоні. Тепер ця справа, згідно з рішенням останньої Конвенції УНСоюзу в 1958-му році, була передана для здійснення всій українській спільноті і нею займається Український Конґресовий Комітет, аж до створення окремого Комітету. Екзекутивний Комітет УНСоюзу на своїх нарадах в п'ятницю 16-го жовтня, обміркував головно проєкт деяких публікацій українською та англійською мовами, що він плянує видати в 100-річчя смерти Шевченка, як також відзначення тих роковин у своїх організаційних рямках. В результаті нарад Екзекутивний Комітет рішив звернутись до всіх Відділів і членів, щоб вони вже тепер, спільно з іншими організаці-

(Закінчення на стор. 3-тій)

ПАПА ІВАН XXIII ЗАПЕВНИВ УЧАСНИКІВ СОБОРУ УКРАЇНСЬКИХ ЄПИСКОПІВ ПРО ПЕРЕМОГУ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В СССР

Ватикан, Італія. — В п'ятницю дня 16 жовтня ц. р. Папа Іван XXIII прийняв на спеціяльній авдієнції українських архиєпископів і єпископів із вільного світу, що відбували в минулому тижні, починаючи з дня 12 жовтня ц. р. свій собор у Ватикані. Відбулася ця авдієнція в консисторіяльній залі Папської резиденції й у своїй промові до українських єпископів Папа говорив про певність остаточної перемоги переслідуваних українських католиків у Совєтському Союзі. „Усі нації славлять Господа, одні в радості, другі в сльозах — казав у своїй промові Папа Іван XXIII. — Ви належите до останніх. Ви репрезентуєте тих, що не можуть прибути, що не можуть заговорити до світу. Але, як Христос помер, щоб воскреснути, так же само ваша церква страждає переслідувана, але в певності перемоги". Подаючи повідомлення про цю промову Папи до українських єпископів, італійська і світова преса підкреслили, що під сучасну пору поза залізною занавісою живе яких два мільйони українських католиків із 10 єпископами і коло 200 священиками.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ВІДЗНАЧАЮТЬ 30-РІЧЧЯ ЄПИСКОПСЬКИХ СВЯЧЕНЬ АРХИЄПИСКОПА КИР ІВАНА БУЧКА

У зв'язку з днем 20-го жовтня, на який то день припадає 30-річчя єпископських свячень Владики кир Івана Бучка, архиєпископа для українців католиків в Европі, українці кантолики у всьому вільному світі, та українська громадськість в Західній Европі відзначають цю річницю привітальними листами і телеграмами, як теж імпрезами на пошану Ювілята, заслуженого українського церковного і громадського діяча. Народжений дня 1-го жовтня 1891 р., в селянській родині в селі Германові б. Львова, сьогоднішній ювілят вчився у Львівській Академічній гімназії і студіював богословію в Римі та був висвячений на священика в 1915 році. Докторат богословія здобув у 1922 році і потім працював у Львові, як ректор Малої Семінарії. В 1929 році був найменований титулярним єпископом в Каді і помічником Галицького Митрополита Андрея графа Шептицького. В 1939 році був призначений візитатором українських парафій й осередків у Південній Америці і згодом після вибуху війни виконував обов'язки генерального вікарія филаделфійського екзархату і душпастиря в Ню Йорку. Від 1942 р. перебував постійно в Римі. Призначений в 1942 році Апостольським візитатором для українців католиків у Німеччині і в Західній Европі, згодом був найменований титулярним ар-

Архиєпископ Кир Іван Бучко

хиєпископом леокадійським. На протязі своєї єпископської діяльности був Ювілят теж і видатним громадським діячем та меценатом української культури та науки. Він є почесним членом Наукового Т-ва ім. Шевченка і доктором „гоноріс кавза" Українського Вільного Університету та Українського Технічно - Господарського Інституту.

ПОМЕР ТВОРЕЦЬ ПЛЯНУ МАРШАЛЛА ГЕНЕРАЛ АРМІЇ ДЖОРДЖ С. МАРШАЛЛ

Ген. Джордж К. Маршалл

Вашинґтон. — 16-го жовтня в 6:08 год. по полудні в армійському шпиталі Волтера Ріда, у віці 78-ох років, помер один із найвизначніших провідників американського народу під час війни і миру, автор відомого Пляну Маршала — генерал армії Джордж Кетлейтт Маршалл. В січні ц. р. він занедужав був на легкий параліч в своєму домі в Пайнгурсті, Півн. Каролайна, а від березня ц. р. лікувався в армійському шпиталі Волтера Ріда. Помер внаслідок різних комплікацій у зв'язку з паралічем. Похорон генерала армії Дж. Маршалла визначений на вівторок 20-го жовтня, коли в каплиці у Форті Меєр, Вірджінія, будуть відправлені похоронні Богослужби, і на Крайовому Цвинтарі в Арлінґтоні, де відбудуться звичайні військові почесті бо Покійний не бажав собі паради. Під час другої світової війни генерал Маршалл був шефом штабу армії ЗДА, а зараз після закінчення війни його ім'я пов'язане з історичної ваги актом — організацією т. зв. Пляну Маршалла, який врятував вільні країни Европи від економічного хаосу і зберіг їх перед походом комунізму, який хотів поширювати свій режим, починаючи наступ на Грецію. Під час президентури Гаррі С. Трумана генерал Маршалл був державним секретарем, а також і секретарем оборони. Один із перших відозвався на смерть ген. армії президент Айзенгавер, який назвав Покійного „найвизначнішим військовим і громадським провідником нашого віку, взором посвяти службі і обов'язкові і визначним американцем". Президент ствердив, що смерть ген. Маршалла викликала жаль по цілих ЗДА, і зарядив на знак жалоби спустити всі державні прапори в ЗДА і закордоном до половини машту аж до закінчення похорону. — Вдячна Европа оплакує смерть ген. Маршалла. Англійський прем'єр Гаролд Мекміллен вислав окреме співчуття президентові Айзенгаверові, в якому зазначив, що „служба Покійного вільному світові і під час миру і під час війни була визначна, і його імени не забудуть у Великій Британії". Співчуття вислав також і шеф штабу англійської імперії під час війни — польовий маршал Лорд Аланбрук. Вислови глибокого співчуття прислали ще німецький канцлер Конрад Аденауер, президент Західньої Федеральної Німецької Республіки Гайнріх Любке, французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль, головний командант збройних сил НАТО ґенерал Лоріс Норстед та посадник вільного Берліну Віллі Брандт. — Совєтська пресова аґенція в першому дні після смерти подала 3 стрічкове повідомлення про смерть ген. Маршалла, згадуючи, що помер колишній державний секретар і замовчуючи його ролю як військовика.

Большевики, не змігши перекупити атташе ЗДА в Москві, видалили його, як нібн шпигуна

Москва. — Совєтський уряд зажадав в минулу суботу 17 ц. м. відкликання атташе американської амбасади у Москві, 37-річного Рассела А. Ланжелла, подавши за причину, що нібн Р. А. Ланжелл займався шпигунською роботою на терені СССР. Тим часом державний департамент оприлюднив офіційний комунікат з описом, як большевики старалися стероризувати й звербувати Ланжелла на свою службу. Коли він в суботу вранці висів з автобусу в Москві на розі двох вулиць, його обскочили 5 осіб в цивільних одягах, насильно втягнули в авто, затулили рота та завезли до якоїсь совєтської установи. Там його зревідували та показали йому нібито знайдений у нього записник, що його проте Ланжелл вперше побачив. Большевики висміяли його відклик на дипломатичну недоторканість та пробували переслухувати. Коли Ланжелл відмовлявся відповідати, большевицькі посіпаки погрожували йому з виразними натяками на небезпечні наслідки для його дружини й двоїх дітей, які перебували в Москві, врешті запропонували гро-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СТВОРЕНО СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ХОРІВ АМЕРИКИ (СУХА). ІНЖ. А. ОСАДЦА ОБРАНИЙ НА ПЕРШОГО ГОЛОВУ

Ню Йорк. — Минулої суботи, 17-го жовтня, тут у приміщеннях Українського Народного Дому при 2-ій евеню відбувся перший з'їзд представників українських хорів, в результаті якого створено нову мистецьку організацію: Союз Українських Хорів Америки, на першого голову якого обрано відомого ентузіяста українського хорового мистецтва, архітекта Аполінарія Осадцу. У з'їзді взяло участь 28 представників вісьмох хорів: нюйоркської „Думки", що була господарем з'їзду, „Дзвони" з Ню Йорку, „Дніпро" і „Гомін" з Клівленду, „Кобзар" і хор молоді з Филаделфії, „Трембіта" з Нюарку і „Гомін" з Байонну. З'їздом проводила президія в складі інж. А. Осадци, д-ра Утриска та п-ні Ліди Білик. До першої управи СУХА увійшли: інж. А. Осадца — голова, д-р Утриско і п-ні Мазур — заст. голови, Мирон Курило і Віктор Сиганів — секретарі, інж. Іван Жуковський — бібліотекар, пп. Княгинецький і Кріслатий — члени управи, а пп. Гордійчук, Крушельницький

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ОБ'ЄДНАНІ В СМУТКУ І ЖАЛОБІ

Минулого четверга, 15-го жовтня, в баварській столиці Мюнхені, перервалось життя одної з найяскравіших постатей української історії останніх трьох десятків років, сл. п. Степана Бандери, колишнього крайового провідника Організації Українських Націоналістів і опісля провідника Організації Українських Націоналістів-революціонерів та провідника Закордонних Частин тієї організації. З його іменем, подібно як з іменем покійного головного отамана Симона Петлюри після першої війни, найбільший комуно-московський ворог України зв'язував під час і після другої світової війни український визвольницький рух.

Причина і обставини передчасної смерти Степана Бандери сьогодні ще у поважній мірі закутані таємницею і їх вияснениям займаються покликані до цього власті. Тим не менше, вже сьогодні всі познаки вказують на те, що Степан Бандера, як провідний вояк української революції, впав жертвою тієї самої злочинної комуно-московської руки, яка згладила зі світу і головного отамана Симона Петлюру і організатора та провідника української націоналістичної революції полковника Євгена Коновальця. Історія і практика української революції більше ніж доказали, що вбивство чи смерть провідних чи рядових борців за ідею українського визволення тієї ідеї не тільки не послаблює, а ще скріплює.

Степан Бандера як і кожний політичний та ще й революційний провідний діяч, мав серед своєї спільноти багато ентузіястичних однодумців і прихильників, як і завзятих противників. Таке є життя і так є серед усіх живих і творчих народів. Проте, усіх їх сьогодні єднає у великому смутку і жалобі неждана і передчасна смерть того без сумніву великого українського патріота та безкомпромісового провідного борця за волю і кращу долю свго народу. Усі ми, без уваги на наші погляди і відношення до Покійного, клонимо наші голови перед величністю його найбільшої жертви, жертви його життя. А наші найглибші людські співчуття скеровуються до всіх його ближчих і дальших друзів, однодумців і прихильників та в першу чергу до його найближчої родини, його дружини і дітей. Смерть Степана Бандери — це велика жертва і велика втрата для всіх українців, об'єднаних глибоким смутком над його свіжою, ще не спущеною в чужу землю домовиною.

ДОПОМОГА ГРІШМИ, ЧИ ІДЕЄЮ

Свою останню промову в родинному місті в Абілене, в Канзасі, през. Айзенгавер присвятив справі колективної міжнародної допомоги потребуючим малорозвиненим країнам. Допомога закордонові є найбільшою болячкою в щорічних конгресових дебатах над кожним новим бюджетом ЗДА.

Надзвичайно цікаві завваги на цю тему висловив в останньому числі „ЮС Ньюз енд Ворлд Рипорт" з 19 жовтня ц. р. молодий індійський учений і публіцист, що студіював в ЗДА і дуже добре запізнався з тутешніми відносинами, Пракаш С. Джайн у статті під проречистим заголовком „Як матеріялізм спричинив невдачу програми закордонної допомоги". Індійський публіцист робить надзвичайно поважний і глибокий закид американському урядові та цілому громадянству за їх підхід не тільки до проблеми допомоги, але й узагалі до активної участи ЗДА в закордонних подіях. Він називає цей підхід „матеріялістичним", сам звертаючи при цьому увагу на те, що це — парадокс, коли нація, вихована на ідеалізмі Засновників-Батьків, Линкольна, Вилсона та ін., має тепер на узазі матеріяльну сторінку життя — добробут, що його треба нести людям, а вихованці матеріялізму Маркса-Енгельса ведуть пропаґанду по лінії „чистого ідеалізму". Американці переконані, — каже цей індієць, — що азійсько-африканські народи, осягнувши вищий щабель життьової екзистенції, маючи такі ж матеріяльні добра, як ними користується пересічний мешканець ЗДА, будуть відпорніші на комуністичну пропаґанду. В американському переконанні істотне джерело комунізму лежить в нужді, хворобах, безробітті, браку харчів, одягу, помешкань і т. п. Отож, мовляв, треба все це дати бідним народам, і тим самим ізолювати їх від комуністичної пропаґанди. І тут Пракаш Джайн ставить низку хвилюючих запитів: Як це так, що якраз найбідніші народи, мадярський і тибетський, повстали проти комунізму? Чому високоупромисловлена Чехо-Словаччина смирна супроти комуністів, а бідні Польща й Східня Німеччина проявили себе бунтарськими?

В цій статті індійського вченого й публіциста — чимала частина правди. Матеріяльний добробут занадто вже затяжів на способі думання американців. Коли конґресмени і сенатори бідкаються, що Москва вміє вести пропаґанду краще, як Вашингтон, то замало говориться про те, що треба не тільки будувати дороги, школи й шпиталі, але й пропаґувати ідеї, якими перейнялися б люди, що користатимуть з доріг, і якими будуть надихані вчителі, лікарі й медсестри.

В. Лещик

30-ЛІТТЯ СВЯЧЕНЬ АРХИЄПИСКОПА І. БУЧКА

Українська громадськість у вільному світі відзначає цього року 30-ліття єпископських свячень Впреосв. Кир Івана Бучка, що їх Достойний Ювілят прийняв перед 30-ти роками в дні 20 жовтня 1929 року в Римі.

Уродженець Германова коло Львова (нар. 1 жовтня 1891 р.), щедро Богом обдарований, завжди меткий і життєрадісний, закінчив з відзначенням Академічну гімназію у Львові та після короткого перебування у львівській Духовній Семінарії виїхав у 1911 році на теологічно-філософічні студії до Риму, які закінчив у чотирьох роках, одержуючи Тайну священства 21 лютого 1915 року. З огляду на воєнні перешкоди молодий о. Іван міг щойно після закінчення війни 1921 року виїхати знову до Риму, щоб того ж самого року завершити свої студії академічним ступнем доктора богословії. Після повороту до Львова о. д-р Іван Бучко сповняє довший час функції ректора Малої Семінарії при вулиці Сикстуській і водночас із цим викладає догматику на Богословському факультеті. В тому часі (1923 р.) стає він одним із ініціяторів заснування Богословського Наукового Товариства і його першим скарбником. О. д-р І. Бучко дав себе скоро пізнати, як людина великої працьовитости, з добрим організаторським хистом та даром проповідництва. Не диво тому, що коли бл. п. Митрополит Андрей почав фізично недомагати через параліж ніг і коли виникла потреба призначення молодого єпископа-помічника, Апостольська Столиця наменувала ним в дні 17 вересня 1929 о. д-ра Ів. Бучка. Єпископські свячення одержав єпископ-номінат у Римі в дні 20 жовтня 1929. Головними святителями були Впреосв. Митрополит Андрей та два єпископи-ординарії Галицької Митрополії, а саме Преосв. Кир Григорій Хомишин зі Станиславова та Преосв. Кир Йосафат Коцеловський з Перемишля. Тому, що ці свячення відбулись в часі конференції Єпископату, співучасниками свячень були всі вісім приявних єпископів.

З того часу Владика Кир Іван був у проводі майже всіх більших акцій. Однією із них був величавий здвиг Українська Молодь Христові в травні 1933, в якій взяло участь понад 100,000 української молоді, що маніфестувала свою вірність Христові, а рівночасно свою національну свідомість у столиці Галицької Волости Княжому Львові. Відомі є теж канонічні візитації Кир Івана та палкі проповіді до вірних, в яких Владика загрівав їх до вірности своїй Церкві і народові.

Влітку 1939 р. Ювілят дістав доручення перевести канонічну візитацію наших колоній в Південній Америці. Преосв. Кир Іван відвідав тоді наших поселенців у Бразилії, Арґентині та Уруґваю, благословлячи їхні церкви, уділяючи Святих Тайн та проповідуючи Боже слово, несучи їм потіху і розраду навіть в найдальших закутинах поселення.

З цієї місії Владика вже не міг вернутися до рідного Львова, бо війна і нові окупанти — большевики, німці і знову большевики — в тому перешкодили. Отже Кир Іван Бучко став тепер сам скитальцем а згодом Владикою для скитальців.

Короткий час Владика перебував у ЗДА, як єпископ-помічник Преосв. Кир Константина Богачевського (від 29 квітня 1940 до 5 листопада 1941) та як парох церкви св. Юра в Ню Йорку. Всі тодішні парохіяни св. Юра мило згадують Преосв. Кир Івана між ними та його працю для них.

Одначе найважливішим етапом в житті сьогоднішнього Архиєпископа залишиться його праця, що її він виконує в Римі від 1941 року після повороту із ЗДА. Писати про цей відтинок праці Владики ще може передчасно, бо нема відповідного ще відступу часу, щоб з перспективи історії належно її оцінити. Праця та, повна важливих рішень і діл, була дуже часто драматичною з огляду на обставини, в яких вони були реалізовані. Взяти хоч би справу рятування соток тисяч українських втікачів, що опинилися в країнах Західньої Европи та були наражені на примусову депортацію на „родіну", в тому і вояки 1-ої Галицької Дивізії. Куди мали вдатися наші люди за допомогою, як не просити Владику Кир Івана, щоб інтервеніював там, звідки одиноко можна було сподіватись помочі. Повідомлений про небезпеку Владика спішить до Ватикану і добивається негайної авдієнції з Папою Пієм XII-им. У висліді цієї авдієнції Папа Пій XII зараз почав інтервеніювати в урядах ЗДА, Англії та Франції і добився припинення депортації втікачів і тим самим врятував життя багатьом тисячам українців, для яких поворот був неминучою смертю.

Але Кир Іван Бучко не обмежувався до фізичного збереження нашої скитальської громади. Він дбав теж про її потреби під кожним оглядом, допомагаючи молодим людям закінчувати середню освіту (гімназія в Рімініі), чи завершувати студії в університетах (Лювен та Мадрид). Наші наукові, культурні, харитативні організації теж у великій мірі, якщо часом не виключній, завдячують свою екзистенцію та можливість вести корисну працю для цілої нації саме допомозі, що її постійно одержували через опікунчі руки Владики Кир Івана. Назвім їх лише самими назвами: НТШ, УВУ, УТГІ, СХС. Окремою опікою, самозрозуміло, Владика огорнув кандидатів духовного стану, отже такі осередки як: Гіршберг, Рим, чи Малі Семінарії в Люр і Кастель Гандольфо і останньо в Римі.

Високий Уряд Апостольського Візитатора, який Впрев. Владика одержав 1946 року, сповняє Ювілят дійсно з апостольською ревністю, не оглядаючись на своє підірване здоров'я та на немолодий уже вік. Крім того Владика не минав ніколи нагоди, щоб взяти участь в міжнародних Конґресах, конференціях, з'їздах, прощах.

Архиєпископ Кир Іван увійде в історію нашої Церкви, як той, що у великій мірі причинився до розбудови нашої церковної організації у вільному світі. В останнім посланні з нагоди інсталяції Апостольського Екзарха для українців в Німеччині Преосв. Кир Корниляка Архиєпископ Кир І. Бучко заповідає, що „прийде скоро черга на такі самі торжества й по інших краях нашого поселення". Може вже найближчі навіть дні принесуть вістку про збільшення числа наших церковних одиниць, щоб скріпити духову опіку для наших вірних „немов би у відплату за тих, що в тяжких муках загинули або ще й досі караються по московсько-большевицьких тюрмах і каторгах" (з останнього Послання Архиєпископа Кир Івана). Доцінюючи повну посвяти працю Владики, Апостольська Столиця відповідно відзначила Владику Кир Івана, наділяючи його різними гідностями. В році 1951 (16 квітня) Кир Іван був номінований асистентом Папського Трону та Римським графом, в 1953 році (4 травня) піднесений до гідности Архиєпископа з титулом Левкадійський. В році 1958 одержав номінацію на Консультора Священної Конґреґації для Східньої Церкви, тієї Конґреґації, що в ній вирішуються всі справи Української Католицької Церкви.

З огляду на створення окремих екзархатів для поодиноких країн Архиєпископ Кир Іван Бучко має змогу більше присвятити часу на всі ті справи, які вимагають його присутности в Римі, а це в нинішніх особливо важких часах має своє спеціяльне значення. Немає сумніву, що Достойний Ювілят, який сам себе скромно називає Владикою-Скитальцем, є нині хоч не формальним, то фактичним амбасадором української справи у центрі католицького світу.

Вся праця Ювілята навіяна щирістю серця і найкращими інтенціями, і це головна риса діяльности Владики Кир Івана, для якого добро Церкви і Народу це той, за латинською приповідкою, найвищий закон, що його він поставив в основу всієї своєї діяльности.

Юрій Студинський

УРЯД АДЕНАУЕРА СКРІПЛЮЄТЬСЯ

Мюнхен. — Ще недавно виглядало, що Християнсько-Суспільна партія Німеччини, ЦДУ-ЦСУ, переживає важливу внутрішню кризу. Ця криза виявилася в справі вибору нового президента Німеччини і віддзеркалювалась також у протилежних тезах щодо господарської політики. А в осередку цієї кризи була особа самого канцлера. Нам розповідав один посол, член парляментарної християнської фракції ось таке: коли Аденауер зняв був свою кандидатуру на пост президента, майже ціла парляментарна фракція виступила проти нього. Вона була проти міністра фінансів Етцеля, якого підозрівали, що він — вибраний „престолонаслідник" Аденауера. Серед загальної тиші, не вітаний ніким, увійшов на залю Конрад Аденауер. „Мої панове, — заявив він, — мені зовсім не залежить на тому, щоб бути головою парляментарної фракції ЦДУ-ЦСУ, мені не залежить також на тому, щоб залишитися далі на пості канцлера. Я стою до вашої диспозиції. Хто має відвагу обняти мій пост?" Запала мертва тиша, бо ніхто такої заяви канцлера не сподівався. А за хвилину посипались рясні оплески і залунали вигуки: „Хай живе Аденауер!" Усі посли, включно з міністром Ергардом, постали з місць, вітаючи „старого пана".

Опісля події пішли вже зовсім іншим шляхом. „Інтронізовано" нового президента д-ра Любке, зрештою дуже інтеліґентну і, що також важливо, надзвичайно фотоґенічну людину. Кожна німкеня тепер каже: „Ми маємо гарного президента". Але це була б другорядна справа, якби вже за два роки перед парляментарними виборами не була пущена в рух виборча машина християнських суспільників. А в самому Бундестаґу пропонує ця урядова партія щораз нові закони, які з'єднують до неї виборців. Так, наприклад, на порядок дня приходить справа підвищення рент.

Не абияка заковика існує з вугільною промисловістю, що має великого суперника у вигляді паливної оливи, але й тут уряд вживає всіх заходів, щоб переставити робітників-вугільників на інші промислові гори. Безробіття в Німеччині нема, отже таке переставлення легко виконати. На зовнішньому полі, тобто в ділянці закордонної політики, німецька публічна опінія заінтриґована частою виміною листів між канцлером і президентом Айзенгавером. Переведені дослідчими інститутами анкети в справі прилюдної опінії стверджують, що німецький загал вдоволений, що керма закордонної політики перебуває далі в руках старого канцлера. Заяви президента Айзенгавера про ненормальне становище Берліну та деклярація державного секретаря ЗДА Гертера про можливість сепаратного миру між т. зв. Німецькою Демократичною Республікою і Совєтським Союзом викликала в політичних німецьких колах велике занепокоєння. Внаслідок дуже інтенсивної дипломатичної акції боннського уряду у Вашингтоні ця тривога покищо минула.

Пишемо покищо, бо проблеми німецької закордонної політики надзвичайно трудні й заплутані. Недавно відсвятковано в совєтській зоні десятиріччя існування т. зв. Німецької Демократичної Республіки. Цю „республіку" можна назвати совєтською зоною, але це не змінює факту, що вона є таким самим сателітом Москви, як, наприклад, Польща чи Чехо-Словаччина. І щойно по ліквідації того сателіта могла б прийти на чергу справа ревіндикації німецьких східніх земель, які тепер вже густо заселені польським народом. Щодо привернення цих земель, то німці не мають прихильників серед своїх західніх союзників. Пригадаймо тільки заяву генерала де Голя, який офіціяльно сказав, що Франція стоїть на становищі збереження лінії Одри і Нісси. На такому самому становищі стоїть і Великобританія.

З цією проблемою уряд Аденауера має великі труднощі, але з такими самими труднощами зустрівся б і кожний інший німецький уряд. І це зовсім не послаблює позиції урядової Християнсько-Суспільної партії, яка тріюмфує з приводу виборчої перемоги консерватистів у Великій Британії. Справді, Мекміллен не раз закидає оком до СССР, але німецькі християнські суспільники волюють, щоб у проводі англійської закордонної політики стояла таки партія консерватистів, тим паче, що провідники лейбористів тісно порозумівалися з німецькою Соціял-Демократичною партією. Ґейтскелл для партії Аденауера осоружна особа і його прихід до влади був би великим ударом для зовнішньо-політичної лінії німецького уряду. Але такого не сталося.

Микола Дербуш

УНС НА СЕРЕДНЬОМУ ЗАХОДІ

Репортаж союзового організатора

Подаю у вигляді окремих нарисів звіт за відвідані мною у серпні-вересні деякі Відділи Середнього Заходу. Ці нариси — лише репортаж, який в жадній мірі не претендує на подання вичерпних даних.

1. Відділ ч. 141 — „Єдність", Линколн, Небраска

Я знав, що наш новоприєднаний член п. Валентин Мороз — добрий спортовець у складі Міннеаполіського Спортового Товариства „Київ". Але навіть і уявити не міг наскільки він є майстерним водієм авта, або, як кажуть, „драйвером" ... Керований його вправною, вмілою рукою, новенький форд з блискавичною швидкістю летить повз кукурудзяні поля фарм Міннесоти і Айови. Напрямок руху — південний-захід. Мета — Линколн, столиця „біфстейку" — Небраски. Нас в авті троє: настоятель міннеаполіської УПЦ Св. Арх. Михаїла, прот. о. Володимир Левицький, до речі — голова союзової родини, п. В. Мороз і я. Кожний з нас хоче якнайскорше дістатися до Линколну. Отець — щоб відправити Службу Божу і остаточно оформити створення там невеличкої православної парафії. Валентин, щойно діставши відпустку на фабриці, прагне також якнайскорше дістатися до рідної хати, де і тато, і мама, і брати, і такі смачні борщ, пироги і вареники... Так само і я хочу, щоб якнайменше миль лишалося до міста, яке залишило по собі такі присмні спогади: у червні, коли я вперше завітав сюди, протягом лише одного тижня пощастило здобути 43-ох нових членів для Союзу, в дому числі 39 для Відділу ч. 141.

Здалека видно прекрасну башту стейтового капітолю. Ще кілька поворотів автового керма на „гайвеї", і ми вже у столиці Небраски. Але ж то чудове місто Линколн! Щодо чистоти, то можу порівняти його лише з малими містечками Німеччини, і то лише північної. У відміну від англо-скандинавського стилю таких холодних, якихось мертво-бездушних, одноманітних травників, типових для Міннесоти, Линколн, нагадуючи наші південно-українські містечка та станиці Кубані, — увесь просто закосичений барвами квітів. Навколо домів садки з овочевими деревами, городи і моря квітів. Липи. Каштани. Акації. Рожеві кущі. Майже немає барів. Немає „бомів". Імпозантні будівлі університету в европейському стилі. А навколо океан квітів!..

Наче вдома почув себе в милій, гостинній, щирій (а до того ж відтепер і цілком союзовій!) родині Морозів. Наймолодший Морозенко Євген вартий спеціяльної згадки на сторінках „Свободи", бо вже кілька років є чемпіоном бейзболу і бескетболу в молодечих змаганнях столиці Небраски. Має кілька спортових винагород-відзнак...

Щойно приїхав і вже контактуюся з п. Григорієм Синицею, головою православної громади, діячем місцевого відділу УККА, енергійним і невтомним організатором громадських і церковних акцій, оптимістом і до того ж нашим членом. І з Морозами, і з Синицями вітаюся, як з добрими, щирими друзями, бо ще у червні відчув на собі усю широчінь їхньої щирої української степової гостинности. Пов'язуюся з членами управи Відділу. Які ж то добрі, хоч і без великого союзового досвіду, заповзяті та віддані союзовим справам колеги. Секретар Відділу п. Антін Лехолат — учасник найостаннішої стадії наших визвольних змагань. Пам'яткою про ті дні є його скалічені ноги. Працює годинникарем, вважається найліпшим фахівцем у всьому місті. Саме так його характеризує місцевий часопис. Лехолат, а також і скарбник Відділу п. Петро Віткович, очолюють цілком союзові родини. Говоримо про створення Середньо-Західньої союзової округи. Ділимося досвідом, місцевими відділовими справами і складаємо плян відвідати всі українські родини, які є ще поза Союзом.

Авто пана Вітковича, невтомного збірщика внесків до Союзу, вже у бойовій готовості. Сідаємо. З нами іде і його напрочуд мила донечка, п'ятилітня Марусечка. Нехай пробачать читачі, але не можу стриматися від ліричного відступу. Таку чудову дівчинку рідко можна знайти! Пам'ятаю у червні одного дня ми з п. Вітковичем вже від 10-ої год. ранку і аж до 10-ої вечором гасали вулицями міста у союзових справах. Марусенька була ввесь час з нами. І ні одного нарікання! Жадного докору в її милих небесно-синіх оченятах, всміхнених і приязних до всіх, навіть і до союзового організатора, через якого мусіла нарешті заснути в авті...

Відвідуємо земляка-кубанця Михайла Шевцова. Стає нашим членом. Донечка також. Ідемо до єдиної „драйверки" серед усіх українок міста, доньки степів Одещини, пані Олександри Шаповал. І вона і її четверо дітей — наші члени. Чоловік загинув трагічною смертю на початку цього року. В цій хаті стає нашим членом тато пані Шаповал і нарешті дістає вже змогу читати „Свободу". Відвідуємо союзову родину білоруса п. Миколи Кота. Передаємо його дітям подарунки від союзових дітей „Твін-Сіті". Діти дуже задоволені, особливо до серця їм іграшки... Мати дякує. Говорить: „Тепер я добре розумію, що то справді Народний Союз..." Складається відповідний лист до „Веселки".

Неділя. Служба Божа. Отець у проповіді говорить про єдність, про допомогу ближньому і не злим, а добрим, щирим словом згадує про Український Народний Союз. Парафіяльний обід. Промови. Передаю п. Синиці подарунок — зібрані 345-им Відділом 100 дол. на розбудову церкви новоствореної громади. Знову чую компліменти на адресу Союзу. Підходить п. Кушулінський і го-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Іван Смолій

У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'І

(Повість)

(13)

— Тота, тота. Стара Усташиха і Галі дідо, Яким, то одна рука. Яким був колись за дяка ,а тепер блеє на старість як недорізана вівця. Але книги церковні все ще читає. Як прийде неділя, най голова повість, як то було.

— Є! — потвердив Ковбан. — Старий Яким завів у себе гейби читальню.

— Ая. Усташиха наскликає бабів. І старі хлопи також посходяться. Бо що старе має робити? Позакурюють і слухають. А дідо Яким як зачне з тих книг читати. Про розмаїтих святих, про львів і тигрисів, що жерли християн, про цісарів, що розпинали людей на хрестах. А потому ще іншу книжку бере, — продовжував Федьо ще з більшим запалом, запримітивши, що Аксаков слухає його незвичайно уважно, ніби Федьо найважніша особа серед усіх. — То є така книжка про конец світа. Таке там, холера, повиписувано всяке, аж мене закортіло послухати. Я собі зайшов раз також, притулився коло полиці і слухаю. А дідо читає про Антихриста, про ружних смоків зі сто головами. Як будуть ангели трубіти на хмарах, а земля буде ся трясти і розпадати. А люди будуть падати в ті ями... А ангели будуть ходити та прибивати людям печатки на чола, а Антихристові слуги будуть прибивати свої печатки. А я тогди від мисника: Не страште, діду, бабів, бо зо страху повмирають! А вони до мене, ледве'м з хати втік.

— Бачиш, яка темнота! — озвалася Роза, коли Федьо закінчив, поглядаючи самопевно на всіх. — Нічого дивуватися, що потім таке трапляється, як от недавно. Вони ж до сьогодні потаємці сходяться. І в церкві повно. От хоча б зараз...

— Тепер? — здивувався Аксаков. — Поночі?

— Є! — притакнув Ковбан. — Завтра свято Петра і Павла, то вони посходилися на вечірню. І напевно буде піп проповідувати.

— А що ж він там таке проповідує? — спитав Аксаков

— Кого питаю, ніхто не може повторити, що він казав так то хитро скаже.

— А ти сам слухав?

— Та як мені в церкву йти?

— Отак просто. Пішов, постояв, послухав. Боїшся? Та може я тебе проведу? Оце зараз таки .

Всі глянули на Аксакова. Той, ані зморгнувши, закурював папіроску. Любо було йому спостерігати, як пробують вичитати з його обличчя, чи жартує він чи справді задумує піти в церкву. А найбільша радість дивитися тепер на великі, наче вибалушені очі Рози Абрамовни, отієї справжньої тобі совісти пролетарської. Нагріла його добре тим випадком у школі. Звітував про все докладно начальству. Директива прийшла незабаром, на диво спокійна, випадок, мов, трактувати не як демонстрацію проти вождя й влади, а маніфестацію релігійности. Туди спрямувати увагу. Хай діє він як знає сам, не поспішаючи, тихою сапою. Він же має в цьому ділі чималий досвід.

Якби не остання фраза директиви, вся подія не була б такою неприємною. А оця фраза — недвозначна пригадка його минулого. І таке від цього терпке почуття, що хтось знову колупається в твоїй біографії. І знову треба давати докази своєї вірности й чуйности.

— Ти це серйозно про церкву? — не втерпіла Роза.

— А чом же ні? Бували ж ми повсюди, чи не правда, Миколо Васильовичу?

Микола посміхнувся блідо, не притакуючи й не заперечуючи.

— У мундирі хіба не підеш? — дивувалася Роза.

— Одягнись, Серьожо, як на маскарад, — вишкірила Поліна зубики. — Візьми білі штани, довгу свиту, а зверху оте з розрізаними полами, як у птаха, ну як його звати?

— Лейбик, — підповів Ковбан.

— О, лейбик! І обов'язково ходаки.

Федьо, роззявивши рота, тільки гиготів стиха, захоплений витівками панів.

— А думка добра! — погодився Аксаков. — Пригодився б цивільний костюм.

— Я маю! — озвався Ковбан.

— Ти? А й справді, ти ж між капіталістами бував. Біжи! Принеси! Я не жартую!

6

Стежка до церкви вилася від дороги вздовж потічка, що дзюрчав у темені вечора. Зорі спалахували глибоко в безмісячній ночі. Кумкали жаби на сиглах, слалися запахи скошеного сіна й липового цвіту.

Аксаков ішов, поправляючи на собі тіснуватий костюм. Було ж сміху, як одягався в отой костюм! Запитували його, чи вміє хреститися. На втіху всім на цьому екзамені заспівав ґучно „Господі, помілуй", як справжній протоєрей. І хреститися вміє з доземним поклоном. Тільки Микола якось не виявляв захоплення. Помовчував. Справді незвичайне діло задумав. І чи гаразд? Чи може по чарчині, сп'яна? Протверезіє завтра й жалітиме. Йде в церкву, прямо в церкву.

— Ту ся варуйте! — зупинився нараз Федьо, що йшов попереду. — Тут через потік лавка. Дивіться, бисте не впали в воду.

Він пройшов навпотемки ще кілька кроків.

Ковбан, що йшов позаду, черкнув сірничок, присвічуючи. Безпечно перейшли потічок. Тепер стежка повилася стрімко вгору. Ось церковні ворота. Бовдуряться смереки навколо церкви, як велетні сторожі.

Вони постояли хвилину, наслухували. Притишений спів долетів зсередини церковці.

— Зайти краще бічними дверима, — прошепотів Ковбан. — Там вас ніхто не завважить, бо там крилос і стовпи, а в головні двері, то влізете просто між бабів. Ми тут вас почекаємо коло фіртки. Вже ви там самі почуєте.

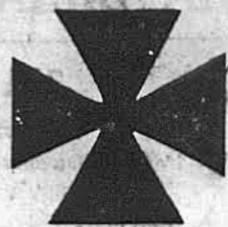
Вони обійшли церковцю.

— О, видите, тут ся світить! — показав Федьо на двері. — А ми там будемо на вас ждати.

Аксаков завагався на мить, а потім пішов повільно. Його хода глушилася в м'якій траві. Східці. Три ступені. На порозі хтось стоїть. Чиясь спина. Далі — людські голови. Отут стати б, далі й не треба заходити, звідси все видно й чути.

Аксаков ступив обережно, але висохлі в літню спеку дерев'яні східці скрипнули пронизливо. Хтось оглянувся, потім ще раз довше, приглядаючись.

Аксаков притулився до одвірка. Охопив його запах воску й кадила, вкрадливий, лоскотливий. Від небагатьох воскових свічок бронзовіли лики святих, білі хустки селянок і обличчя дядьків.

У ГЛИБОКОМУ СМУТКУ СПОВІЩАЄМО УКРАЇНСЬКУ СПІЛЬНОТУ В З'ЄДИНЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ
ПРО ТРАГІЧНУ СМЕРТЬ В МЮНХЕНІ, НІМЕЧЧИНА
В ДНІ 15-го ЖОВТНЯ 1959 РОКУ,

ГОЛОВИ ПРОВОДУ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

СТЕПАНА БАНДЕРИ

Заупокійні Богослужения будуть відправлені в українських церквах в дні похорону
у вівторок, 20-го жовтня ц. р., о год. 8-ій вечора.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ
УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ
ТОВАРИСТВО б. ВОЯКІВ УПА
ТОВАРИСТВО СТУДІЮЮЧОЇ МОЛОДІ ім. МИКОЛИ МІХНОВСЬКОГО
УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ АП АБН

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ПРО сл. п. СТЕПАНА БАНДЕРУ

(Закінчення зі стор. 1-шої)

життя тим не менше було у постійній небезпеці".

Подавши цю вістку за агенцією Асошіейтед Прес, „Ню Йорк Таймс" у редакційній замітці під заголовком „Віддано посередню пошану" пише:

„Совєтська преса часто називає українських націоналістів „Бандерівцями". Це є посередня пошана для впливу Степана Бандери в українському націоналістичному русі. В 1936-му році п. Бандера і два інші українські націоналісти були засуджені на смерть за співучасть у вбивстві в 1934 році Броніслава Перацького, польського міністра внутрішніх справ. Вироки замінено на досмертне ув'язнення. Німецька інвазія в 1939-му році привернула п. Бандері волю. Наступного року він відірвався від Організації Українських Націоналістів, або ОУН, „очолюваної Андрієм Мельником. Забравши зі собою багато членів оригінальної ОУН, він встановив нову організацію під тією самою назвою. Коли німці в червні 1941-го року заатакували Совєтський Союз, п. Бандера перетворив свою ОУН в напів військову організацію. 30-го червня 1941-го року Ярослав Стецько, головний заступник Бандери, проголосив незалежність України та створив у Львові український уряд. Німці, що початково були ніби то прихильні, швидко виступили проти львівського уряду та кинули до в'язниці більшість його лідерів. Проте, п. Бандері і п. Стецькові вони запропонували співпрацю. Вона була відкинена і обидва українці опинились в концентраційному таборі в Саксенгавзені. В Україні, тим часом, їхня організація продовжувала свою активність. В 1942-му році в Карпатських горах була створена Українська Повстанська Армія. П. Бандера, звільнений з концентраційного табору у вересні 1944-го року, вернувся на Україну, щоб продовжувати боротьбу за українську незалежність. В 1947-му році він разом з багатьома своїми однодумцями втік до Німеччини і там зорганізував Закордонні Частини ОУН. Вважається, що Українська Повстанська Армія в один час була здобула контролю над досить великою територією, але совєтський уряд поробив заходи, щоб її зліквідувати. В 1950-му році совєтські війська оточили головну кватиру Тараса Чупринки, команданта армії. Щоб не дати себе зловити, він наказав висадити в повітря свій власний бункер та сам згинув в експльозії . . ."

На закінчення НЙТаймс ще подає, що сл. п. Степан Бандера „був радше малого росту і дещо похилений" та що він „жив тільки для справи української незалежности".

Вістку про смерть сл. п. Степана Бандери подала також друга велика нюйоркська газета „Геральд Трибюн" та більшість газет в цій країні.

Большевики видалили американського дипломата

(Закінчення зі стор. 1-шої)

ську службу. Притримавши за перехід на тайну совєтамериканського службовика близько дві години, відвезено його на ріг якихось московських вулиць і дозволено висісти. Ланжелл зголосив в амбасаді свою пригоду, після чого ще того самого дня американський шарже д'аффер склав в совєтському міністерстві закордонних справ гострий протест. В ході того протесту американському представникові сказали, що Рассел А. Ланжелл „небажана особа", яка ніби-то займалась шпигунською роботою. Американський офіційний комунікат стверджує, що Ланжелл обов'язаний виїхати з Москви, але американський уряд протестує проти такого поведення. — У найперших коментарях висловлено здивування, що Москва робить таку штуку в часі, коли водночас кричить про потребу закінчення холодної війни. Невідомо, чи Вашингтон застосує відплату з викиненням з ЗДА якогось совєтського службовика амбасади. Р. А. Ланжелл був лейтенантом-командиром морської фльоти, в закордонній службі знаходився від трьох років, до його функцій належав зв'язок з морськими піхотинцями, що сторожать амбасаду в Москві, та особиста безпека членів амбасади.

Створено Союз Українських Хорів

(Закінчення зі стор. 1-шої)

і Бережницький — контрольна комісія.

Після з'їзду „Думка" приймала учасників і гостей на окремій вечірці у великій і заповненій залі Народного Дому. Вечір відкрив коротким словом голова „Думки" д-р Карпевич, закликаючи на початку приявних вшанувати вставанням з місць та короткою мовчанкою пам'ять Степана Бандери. В дальшій програмі управа „Думки" наділила врочисто відповідними відзнаками нових своїх членів, після чого жіноча „Думка" під дириґентурою інж. Івана Жуковського та чоловіча „Думка" під дириґентурою мґр. Л. Крушельницького відспівали ряд пісень. Вечором проводив дотепно заступник голови „Думки" інж. Пашковський, а його дружина Олена Пашковська відспівала при власному акомпаніяменті на ґітарі кілька дотепних пісень. На вечорі був приявний член канадійської делеґації до Об'єднаних Націй, федеральний посол українського роду п. М. Мандзюк з дружиною.

НАРАДИ ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

(Закінчення зі стор. 1-шої)

ями, намітили та поступово починали підготову до влаштування відповідних культурних імпрез на можливому в їхніх обставинах найвищому рівні. Про підготову відповідної імпрези на березень 1961-го року повинні подбати покликані до того організації вже тепер головно в такій метрополії світу, як Ню Йорк.

У нарадах Головного Екзекутивного Комітету УНС, про які мова, взяли участь: головний предсідник Дмитро Галичин, що проводив нарадами, заступники гол. предсідника Йосип Лисогір і Анна Герман, головний секретар д-р Ярослав Падох і гол. касир Роман Слободян, як також редактор „Свободи" А. Драган, а справи, зв'язані з Союзівкою реферували її управителі Данило Слободян і Володимир Квас. Предметом дбайливого розгляду на цих нарадах були зокрема справи інвестицій союзового майна, головно тих інвестицій в гіпотеках (морґеджах). Встановлено, що члени УНСоюзу в ЗДА повинні платити від гіпотечних позичок в УНСоюзі на реальності для власного користування 5 і пів відсотків, а від позичок на інвестицію в реальностях по 6 відсотків. Члени УНС в Канаді платять від гіпотечних позичок, з уваги на кошти оподаткування, по 6 відсотків без уваги на те, чи ці позички є на реальності для власного користування, чи для інвестицій.

Екзекутивний Комітет в деталях розглянув і обміркував справи необхідних поліпшень виховно-відпочинкової оселі — Союзівки. Саме тепер ведеться на цій оселі схвалена Головним Урядом УНС на останньому річному засіданні в травні ц. р. будова нового великого купального басейну, на місці цілком невистачального дотеперішнього. Уже закінчуються там вступні роботи, як усунення дотеперішнього басейну та відповідні розкопи землі для інсталяції нового басейну, що буде стандартної олімпійської величини та глибини, із скочнями. Новий басейн буде сталевий і матиме форму латинської літери „L", з модерним очищуванням води та іншими модерними інсталяціями. Сталь на басейн буде заложена ще в цьому році так, що з початком нового літнього сезону в половині червня наступного року басейн вже буде цілком закінчений та відданий до вжитку гостей.

З уваги на те, що Союзівка вже є відкрита для користування впродовж цілого року, пороблено необхідні заходи, щоб до такого користування її відповідно пристосувати. Будинки вже були куплені з центральним огріванням, отже ніхто там в зимі мерзнути не буде. З думкою про зимовий сезон поширено головно розвагові та спортові удогіднення. Із початком зими два тенісові корти будуть перетворені в одну велику ковзанку для совгів, а для лещет і санок прочищено і приготовано новий гористий терен, що простягається від висоти клюбу Веселка аж до кінця футбольного грища по другому боці від в'їздової дороги.

Обміркуванням та вирішенням ряду організаційних та інших актуальних проблем Екзекутивний Комітет УНС закінчив свої наради пізно ввечорі.

Загін Червоної Калини,
5-ий Курінь Уладу Пластунів Сеньйорів
і 23-ій Курінь Уладу Старших Пластунів

з глибоким смутком повідомляють
Українське Громадянство, а зокрема Пластунство про те,
що 15-го жовтня 1959 року
помер у Мюнхені в Німеччині трагічною смертю

сл. п. СТЕПАН БАНДЕРА

Пластун-сеньйор, член основник Загону Червона Калина, голова Проводу Організації Українських Націоналістів.

ПОХОРОНИ відбудуться у ВІВТОРОК, 20-го ЖОВТНЯ 1959 р. в Мюнхені.

В НЮ ЙОРКУ будуть відправлені ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ в місцевих українських церквах того самого дня, 20-го ЖОВТНЯ 1959 р., в год. 8:00 ввечері.

До участи в цих Богослуженнях запрошується все Українське Громадянство, зокрема членів Пластових Станиць Ню Йорку і Околиць.

У Франції й Альжирі відновився терор, стосований французькими націоналістами

Париж. — В минулу п'ятницю 16-го ц. м. виконано атентат на колишнього міністра внутрішніх справ Франції, теперішнього сенатора Франсуа Міттерана, одного з найбільш відомих речників безпосередніх переговорів з альжирськими мусульманськими націоналістами та критиків правих звеличників де Голя. Він оминув смерти тільки тому, що впору зауважив підозріле авто, що їхало позаду та несподівано вискочив з свого авта на сквері. З наступного авта посипались йому вслід скорострільні кулі. Цей атентат в'яжуть з пересторогою, яку два дні раніше вистосував один із лідерів табору де Голя, Люціен Нойвірт, який в парляментарній промові заявив, що за його відомостями „групи вбивників перейшли до Франції через еспанський кордон із списком тих, що їх мають вбити". За французькими газетами, одна така група була сформована в Орані в Альжирі, друга в Танжері і Марокко, з ціллю задемонструвати актами терору проти ліберальних діячів рішення правих французьких колоністів в Альжирі — не допустити до згоди з мусульманськими націоналістами. Газети пригадують кілька таких давніших убивств, що їх поліція не викрила, чи не хотіла викрити, дармащо всі знали джерело змови.

● **Мехіканський президент** Адольфо Льопез Матеос із дружиною і донькою 15-го жовтня прибув до канадійської столиці Оттави, де гостював три дні. Його вітали генеральний губернатор Джордж Ванє із дружиною, прем'єр Джан Діфенбейкер із дружиною та члени дипломатичного корпусу.

Рейбирн починає кампанію за найменування сен. Джансона кандидатом на президента

Даллес, Тексас. — Спікер Палати Репрезентантів Сем Рейбирн 17-го жовтня почав кампанію за те, щоб провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон був найменований кандидатом на президента в 1960 р. Він скликав пресову конференцію і повідомив, що негайно у всіх 254 виборчих повітах Тексасу почнуть організувати клюби за вибір сенатора Джансона на президента. Подібні клюби мають організувати і в інших стейтах. Членка Крайового Демократичного Комітету С. Д. Рендолф з Гюстону не дуже захоплюється цією кандидатурою тому, що сам сенатор Джансон ще явно не заявився, чи він буде кандидувати. Спікер Рейбирн відповів на це, що покищо цим не треба турбуватися. Рейбирн заявив також, що коло 1-го січня 1960 року він повідомить, чи схоче бути головою демократичної номінаційної конвенції.

Совєти твердять, що їх „Лунік" відфотографував закриту сторону Місяця

Москва. — За совєтським повідомленням, третій совєтський місячний сателіт, висланий 4 ц. м., зумів відфотографувати закриту від Землі частину Місяця. Студії над тими світлинами й іншими науковими помірами, отриманими від „луніка", перевіряються і вони будуть подані до відома, коли ті студії закінчаться, — каже короткий комунікат ТАСС-а. Проф. Александер Міхайлов твердить на сторінках „Правди", що совєтська ракета зробила від 4 ц. . понад мільйон кілометрів (621.000 миль), перелетівши повз цілу ту частину Місяця, яка завжди закрита від Землі і недосяжна для обслідів інструментами з Землі.

ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „СВОБОДИ"!

Не вдалося закінчити страйк сталеварів; чекають на акцію Президента

Вашингтон. — Окрема рада, визначена президентом Айзенгавером, ствердила в неділю 18-го жовтня в 9:30 годині ввечорі, що не вдалося помирити представників сталеварів і сталевих компаній, бо робітничі представники відкинули домагання працедавців, щоб змінити теперішній реґулямін праці в сталеварнях, і не погодилися на те збільшення платні, яке пропонують працедавці. Рада має в 11-ій годині перед полуднем 19-го жовтня відвідати Президента і здати йому звіт про перервання переговорів. Рада має запропонувати Президентові, щоб скористав із закону Тефта-Гартлі та просив про судову заборону страйку на 80 днів. Радіові повідомлення з понеділка вранці говорять про те, що Президент звернеться до департаменту справедливости, щоб суд наказав припинення страйку. Кажуть, що вже є навіть готове письмо до суду з просьбою про заборону страйку, бо рада може зробити такий висновок із свого невдалого посередництва, за яке вона взялася тоді, коли Президент просив її ствердити факти, чи можна скористати з закону Тефта-Гартлі та просити про судову заборону страйку. — Представник фірми Кайзер заявив, що ним очолювана фірма не буде вести окремих переговорів із спілкою сталеварів, і ця вістка робить становище в сталеварній промисловості таким, що тільки закон Тефта-Гартлі може наказати сталеварам працювати.

● **Голова Конґресової Комісії**, яка досліджує протиамериканську діяльність, конґресмен Френкєіс Волтер заповів, що очолювана ним комісія у вівторок 20-го жовтня почне в Лос Анджелес переслухання в справі підривної роботи західнього відділу Комуністичної партії ЗДА. Переслухання триватимуть три дні, протягом яких Комісія має переслухати 40 свідків.

Увага! Увага!
НЮ ЙОРК та ОКОЛИЦЯ!

В п'ятницю, 30-го жовтня 1959 р.
в год. 7:00 вечером
в залі ч. 22 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при 140-142 Друга Евеню (між 8-ою і 9-ою вулицями) в Ню Йорку
— відбудуться —

ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ Відділів УНСоюзу

міста НЮ ЙОРКУ та ОКОЛИЦІ,
до участи в яких запрошені конвенційні Делеґати, Урядовці й Представники наступних Відділів, чч.:

5, 6, 8, 46, 66, 69, 117, 129, 130, 158, 160, 184, 194, 200, 203, 204, 210, 211, 256, 267, 293, 298, 310, 325, 827, 361, 393, 433, 435, 450, 455, 457, 485, 489.

з місцевостей:
Ню Йорк, Бруклин, Бронкс, Асторія, Вайтстон, Вестбирі, Бабилон, Гайстінґс он Гадсон, Гемпстед, Озон Парк, Ривергед, Стаплетон, Йонкерс.

На порядку нарад:

I

1. Звіт з праці Окружного Комітету
2. Справа успішного закінчення ювілейної членської кампанії
3. Справа Стипендійного Фонду
4. Обговорення дальшої праці

II

Висвітлення — ФІЛЬМУ — з останьої Конвенції УНСоюзу з 1958 року, получене з ПЕРЕКУСКОЮ.

В цих Зборах візьмуть участь члени Екзекутиви УНСоюзу.

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

УНС НА СЕРЕДНЬОМУ ЗАХОДІ

(Закінчення зі сторни 2-ої)

ворить, що, мовляв, і його жінці, і його донечкам час вже бути у Союзі...

Про Линколн і його союзовців можна і хочеться сказати багато, дуже багато. І то лише доброго. Але чи ж можу завдавати клопіт і складачам, і редакторам „Свободи"?.. А тому — геть лірику! Потрібні ж факти, тільки факти.

141-ий Відділ заснований у 1952 р. Назва його „Єдність" надзвичайно добре характеризує стан Відділу. Жадні сварки, конфлікти не стрясають його. Дружня приязнь, взаємне пошанування, взаємна допомога і справжня, а не лише декларована, єдність є стилем діяльности Відділу „Єдність". Так само якнайкращі стосунки має управа з членами Відділу. Частинно в червні, частинно в серпні я відвідав всі, всі до однісї позасоюзові та чимало і союзових родин в Линколні. І чи то були вірні однієї, чи другої нашої Церкви — скрізь голову Відділу п. Михайла Шаловіґу, секретаря і скарбника

Михайло Воробець

вітали щиро, дружньо, приязно.

Українців, приналежних до українських церковних громад нараховується у Линколні дуже мало — лише 27 родин. У тому числі15 родин вірних УКЦ і 12 родин вірних УПЦ. Немає ні однієї родини нашої старої еміґрації. Є ще яких 7 українських родин обох віровизнань, які не належать до наших церковних громад чи то з „економічних" причин (гроші на новий „Олдсмобіл" складає, то чи не може бодай пару долярів на церкву дати?!.), чи то з „ідеологічних", бо отруєні московськими наклепами на українські церкви...

З цих 27 родин 12 родин є цілком союзові, 9 родин — частинно союзові (в яких бодай один член є поза УНС) і 6 несоюзові. З 114 осіб цих родин (56 дорослих і 58 дітей) до Союзу належить 84 особи (35 дорослих і 49 дітей). Отже, відсоток охоплення українців організаційною системою Союзу є досить високий — 74% (дорослих 63%, дітей 85%).

Річне завдання ювілейного року щодо приєднання нових членів Відділ виконав на 563 відс. і стоїть у почесному списку найкращих Відділів УНС.

У Линколні, як столиці стейту, навмисно гальмуються розвиток промисловости, а тому проблема дістати працю є досить складною і тяжкою. Переважна більшість українців-чоловіків працює тут на залізницях, а жінок — в кухнях ресторанів і готелів. Виглядів на поліпшення можливостей праці немає жадних, а тому, на жаль, і немає виглядів на зріст місцевої української громади. Отже, не можна розраховувати і на „допливовий" зріст Відділу. Але з десяток нових членів Відділ може ще придбати. І то цього ж року. Крім управи Відділу, про це подбає секретар братнього Відділу в Омазі п. Михайло Воробець, наш успішний організатор. Мої мрії про перетворення Линколну на цілком союзове місто, на жаль, не здійснилися. Бо ж і тут, як і скрізь, є такі „філософи", що говоритимуть вам цілі патріотичні промови, а таки платитимуть більші суми, аби мати забезпечення з чужих рук, а не в своїй національній організації. Так само є тут і такі, які ховатимуть гроші до старої панчохи, а про асекурацію і не подумають та знайдуть десятки причин, щоб пояснити — чому на жадні національні цілі, навіть на церкву, ні одного цента не давав, не дає і не дасть.

Євген Мороз

УВАГА! ДЖЕРЗІ СИТІ й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАРЯД ФЕД. КРЕД. КООПЕРАТИВИ в ДЖЕРЗІ СИТІ
— влаштовує —
в суботу, 24-го жовтня 1959 р.
у ДОМІВЦІ — при 136 Ессекс вул.
КООПЕРАТИВНИЙ ВЕЧІР
— присвячений —
5-літтю ІСНУВАННЯ НАШОЇ КРЕДИТІВКИ і 25-літтю КЮНА,
на який запрошує ВШ. Членів з Родиною.

По програмовій частині:
ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА З ПЕРЕКУСКОЮ.
Початок — в год. 6:30 вечером.
ДИРЕКЦІЯ

ЗДА вважають комуністичний Китай найбільшою нині небезпекою для миру

Вашингтон. — Андрю Ґ. Бердінґ, асистент державного секретаря, заявив у своїй промові в минулу п'ятницю 16-го ц. м. на конфенції Крайової асоціяції радіостацій, що комуністичний Китай „експансіоністичними цілями" і „своєю фанатичною політикою" становить найбільшу актуальну небезпеку для світового миру. А. Ґ. Бердінґ, признавши, що в міжнародній атмосфері настало тепер деяке відпруження, заявив, що „або Пейпінґ не поділяє заявлюваного Москвою бажання щодо зменшення напруження, або Пейпінґ вважає, що такі (московські) заяви не є щирі". Бердінґ з притиском підкреслив, що холодна війна це не тільки фраза, а припинення холодної війни не може прийти внаслідок самої тільки ввічливої згоди, щоб промовчувати минуле з його проблемами. „Треба — заявив він — зліквідувати причини холодної війни", при чому він пригадав погрози збоку Совєтів під адресою Ірану, Туреччини, Греції, Берліну та агресію проти Кореї. Хрущов — казав Бердінґ — дістав запевнення, що ЗДА не будуть підбурювати поярмлені Совєтами народи проти совєтського режиму. Але ЗДА бажає собі, щоб мали дійсну свободу, незалежність, та змогу самі собі вибирати уряд і форму правління. „Не можемо прийняти статус кво, який внеможливлює таке". Бердінґ присднався теж до поглядів державного секретаря Гертера і його заступника Діллона щодо співвідповідальности Совєтів за політику комуністичного Китаю.

Короткі Вістки

● **З Польщі** втік спортовим літаком молодий польський механік з дружиною та 3-річною дитиною і приземлився біля данського містечка Ренне, де звернувся з просьбою признати йому і його родині право політичного азилю. Уночі він втратив був орієнтацію і тільки випадково врятувався завдяки данцям, які, почувши над містом шум мотора, освітили небо прожектором і вказали літакові шлях до приземлення.

● **Міжнародний Пресовий Інститут у Швайцарії** запротестував перед новим урядом Цейльону проти „драконських заборон", проголошених проти преси після вбивства прем'єра Бандаранайке. У Міжнародному Інституті репрезентовані 40 держав. Централя журналістів в Анґлії також протестує проти безоглядної цензури і переслідувань журналістів на Цейльоні.

● **15-го жовтня прем'єр-міністер Марокко Абдаллаг Ібраґім** конферував із президентом Айзенгавером в Білому Домі в справі влаштування військових американських баз у Марокко. Марокканський прем'єр заявив журналістам, що розмова була дуже приязна, але поза тим ніяких інформацій не подав.

● **15-го жовтня президент Айзенгавер** відбув з віце-президентом Ніксоном одногодинну нараду, на якій обговорював з ним закордонні і внутрішні проблеми. Пресова секретарка Білого Дому пані Анна В. Вітон заявила журналістам, що, можливо, вони говорили й про президентські вибори 1960 року. Ніксон виїжджає на двотижневі вакації на Флориду.

ІЗ СПОРТОВОЇ ХРОНІКИ

Нюйорк. — Неділя дня 18-го жовтня була дуже неуспішною для УСК-у, бо з усіх п'яти футбольних команд УСК-у, що змагалися в тому дні за мистецтво різних кляс Німецько-американської Футбольної Ліґи, чотири команди програли змагання, а тільки перша команда УСК-у зремісувала з Пассейком у відношенні 1 : 1.

Увага! Увага!
АЛЛЕНТАВН, Па. та ОКОЛИЦЯ!

В неділю, 25-го жовтня 1959 р.
в год. 3:00 по полудні
в залі У.Н.ДОМУ ім. св. о. МИКОЛАЯ при 1769 Newport Avenue — NORTHAMPTON, Pa.
— відбудуться —

ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ Відділів УНСоюзу

до участи в яких запрошені конвенційні Делеґати, Урядовці та Представники наступних Відділів:

АЛЛЕНТАВН 147, 151
БЕТ 95
БЕТЛЕГЕМ .. 47, 288
ІСТОН 137, 438
ЕМЕРАЛД 205
НОРТГЕМПТОН 44, 318, 442
ОРМРОД 124
ПАЛМЕРТОН 369

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Управа Б-ва св. о. Миколая, Відд. 104, повідомляє всіх своїх членів й членкинь, що Надзвичайні Збори відбудуться в неділю, 25-го жовтня 1959 року, точно в год. 3-ій по пол., в УН-Домі, при 760 Стейт вул. Збори скликається в справі зміни назви 104 Від. в Перт Амбою. Просяться всіх членів про присутність. — М. Зельвак, предс.; В. Матковський, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Тов. ім. „Черноморська Січ", Відділ 14, подає до відома, що Місячні збори відбудуться в середу 21 жовтня ц. р., о год. 7:30 вечером під ч. 508 — 18 Евня в Січовім Домі. Довгуючих членів просяться прибути на збори та вирівнати залеглості. — М. П. Отрок, секретар.

„Свобода" це твердиня українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичних, соціяльних та культурних змаганнях нашої еміґрації в Америці.

Посмертні Згадки

АНДРЕЙ ДИДИЛИВСЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. І. Хрестителя, Відділ 76 в Нюарку, Н. Дж., помер 4. жовтня 1959 р., по тяжкій недузі на 66 році життя. Покійний полишив в смутку дружину Катерину, сина Павла і доньку Марію, зятя Івана, невістку Ґеновефу та 8 унуків. Всі є членами УНСоюзу. Покійний Андрей був активним членом УНС та був довший час рекордовим секретарем Відділу. До Відділу вступив 1918 р. Походив з міста Кізлова, повіт Тернопіль. Похорон відбувся 8. жовтня 1959 з похоронного заведення Литвин й Литвин до католицької церкви св. Івана Хрестителя при Мортон вул. в Нюарку, відтак на цвинтар Евер Ґрін, Елизабет, при участі членів Бр. св. Івана Хрестителя, родини, знайомих та приятелів. В. И. П.
В. Салабун, секр.

РОЗАЛІЯ СИДОРИК, довголітня членкиня Сестрицтва Благовіщення, Відділ 125 в Шикаго, Ілл., упокоїлася в Бозі дня 8. жовтня 1959 р. Покійна народилася в Добряках, повіт Стрий, Західна Україна. Полишила в смутку мужа Василя. Похорон відбувся з каплиці Михайла Канюка до церкви св. о. Николая, а опісля на цвинтар св. Николая. В. ЇЙ П.
І. Подола, секр.

ПАРАСКА КОНОВАЛЬЧУК, з дому КОРДІВСЬКА, членкиня Відділу 191 „УНСоюзу у Трой, Н. Й., померла дня 11-го жовтня 1959 р. в автомобілевім випадку. Покійна народилася дня 31-го травня, 1922 р. в Золотім Потоці, пов. Бучач, на Україні. Приїхала до Америки 1950 р., повінчалася з Стефаном Коновальчук в церкві св. о. Николая у Вотервліт. Будучи на рідній землі, працювала в Українськім Підпіллю, а тут в Америці була діяльним членом та основником СУМА, належала до укр. кат. церкви св. Покрови у Трой, Н. Й., і разом з парохіянами працювала для добра церкви і народу. Полишила в глибокім смутку мужа Стефана і одиноку донечку Оксану, яких над життя любила. Українська Громада стратила в бл. п. Парасці доброго співробітника і приятеля та висказує осиротілим щире українське співчуття. Похорон відбувся дня 14-го жовтня 1959 з греко-кат. церкви. Поховано її на укр. цвинтарі св. Николая в Вотервліт, Н. Й.
Вас. Колодій, секр.

ТАРЗАН, ч. 4,345. Секрет виявлено!

Тарзан знайшов жилу золота в гірській печері... Мету таємниці Роя Брістера!

Проте, тим часом Брістер разом із Везілем та кількома тубільцями ішли до печери за Тарзаном.

Тепер, маючи перевагу, будучи майже над Тарзаном,

Брістер підповз до гострого сталяктиту!